

LIVSMEDELSMINISTERIET

HELSINGFORS,

den 10 december 1918

Cirkulär N:o 40.

Till Livsmedelskommissionerna.

Livsmedelsministeriet meddelar härmed, att Statsrådet den 3 innevarande december beslutit, att indrivandet från livsmedelsnämnderna av den spannmål, som bör till staten överlätas, ävensom transporten av sagda spannmål till Statens nederlag och livsmedelsnämnderna i konsumtionscentra hädanefter skall försiggå under Statens i samband med Livsmedelsministeriet inrättade Spannmålskontors omedelbara ledning genom dess ombud. Samtidigt har Statsrådet bemyndigat Livsmedelsministeriet att utfärda närmare föreskrifter angående Statens Spannmålskontors sammansättning och andra i förening med spannmålsinsamlingen stående omständigheter.

Som komplettering till Statsrådets ovannämnda beslut har Livsmedelsministeriet i dag funnit gott utfärda följande närmare bestämmelser:

1) Insamlingen från producenterna av den spannmål, som skall till Staten överlätas, verkställs liksom hittills av de lokala livsmedelsnämnderna, envar inom sitt område.

2) Spannmålsens transport från livsmedelsnämnderna till Statens nederlag och livsmedelsnämnderna i konsumtionscentra liksom ock finansierandet av dessa transporter o. a. d. kommersiella uppdrag verkställs av Statens Spannmålskontors ombud.

3) Till ombud för Statens Spannmålskontor bör antagas i främsta rummet firmor, vilka besitta erfarenhet och förutsättningar på spannmåls-handels område. Ombudsman antages av Statens Spannmålskontor efter prövning av vederbörande Livsmedelskommissions utlåtande i saken.

4) Livsmedelskommissionerna åligger att övervaka, att de lokala livsmedelsnämnderna bedriva spannmålsinsamlingen med energi och raskhet. Så snart en livsmedelsnämnd hopbragt spannmål för transport till annan ort, bör vederbörande Livsmedelskommission därom ofördröjligen underätta Statens Spannmålskontors ombud, som i sin tur genast bör ombesörja spannmålsens transport till Statens nederlag. Samtidigt bör Livsmedelskommissionen oförtövat meddela Statens Spannmålskontor, huru mycket

och hos vilket av Statens Spannmålskontors ombud samt å vilken ort sådan spannmål kan disponeras av Statens Spannmålskontor och när överlåtelse till ombudet kan äga rum.

5) Härjämte äger Livsmedelskommissionen övervaka, att även livsmedelsnämnderna ofördröjligen överlåta till Statens Spannmålskontors ombud den spannmål, som skall till Statens nederlag transporteras och strängt iakttaga de bestämmelser som här nedan givas angående livsmedelsnämndernas rätt att reservera spannmål för sin egen hemorts behov. För påskyndandet av spannmålets överflyttning och undvikandet av onödiga transportkostnader böra livsmedelsnämnderna inleda samarbete med Statens Spannmålskontors ombud, så att samma spannmålspartier ej komma att transporteras flera gånger. Så t. ex. böra Spannmålskontorets ombud enligt livsmedelsnämndernas anvisningar uttaga spannmålen från storlägenheterna direkt utan däremellan skeende transport till livsmedelsnämndens upplag.

6) Allt efter som Livsmedelskommissionerna insända anmälan om till Statens Spannmålskontors disposition stående spannmål, fördelar Spannmålskontoret densamma bland de nödlidande trakterna. För detta ändamål böra de Livsmedelskommissioner, inom vars områden förefinnes spannmålsbrist, varje vecka till Spannmålskontoret insända rekvisitioner, angivande invånartalet, antalet kort, antalet påbrödskort och veckobehovet av spannmål för varje skild ort. För Nordligaste Finland och Kajana härad sändes spannmål likväl endast till vederbörande Livsmedelskommissioner, vilka åligger att fördela densamma bland livsmedelsnämnderna.

7) För åstadkommande av nödig växelverkan mellan Livsmedelskommissionerna och Statens Spannmålskontor tillsättes i samband med Statens Spannmålskontor en konsultativ kommitté bestående av 4 medlemmar, varav 3 representanter för Livsmedelskommissionerna och 1 representant för centralaffärerna i lantushållningsbranschen, ävensom lika många suppleanter.

8) Av den spannmål, som skall till staten överlåtas, är livsmedelsnämnd berättigad att för korthushållen å egen hemort reservera inalles endast en innevarande december månads och instundande januari och februari månaders behov motsvarande mängd, medan den övriga delen därav snarast möjligt bör överlåtas för andra orters behov. Under den tid insamlingen pågår får livsmedelsnämnden ej behålla av den till dess lager influtna spannmålen mera än vad som motsvarar två veckors kortransoner,

därest den hopsamlade och ännu oinsamlade spannmålen tillsammans förslår för längre tid än till slutet av instundande februari.

9) Livsmedelskommissionen är berättigad att för konsumtionsorterna inom dess område med begivande av Statens Spannmålskontor reservera en eller, då detta av särskilda skäl ovillkorligen påkallas, högst två veckors behov motsvarande mängd av den inom Livsmedelskommissionens område hopsamlade spannmålen.

10) Vid emottagning av spannmål från livsmedelsnämnds eller enskild persons förråd bör en av livsmedelsnämnden befullmäktigad representant alltid närvara. Med stöd av den vid emottagningstillfället bestämda vikten debiterar Spannmålskontorets ombud den emottagande livsmedelsnämnden. Vid emottagningstillfället bör livsmedelsnämnden och ombudet se till att spannmålen, enligt gällande förordningar, är ren och torr eller till sin beskaffenhet sådan, att den kan förvaras. Fyller spannmålen icke dessa villkor eller är den i övrigt ej fullgod och kunna överlåtaren och emottagaren ej likas om nedsättning av priset, bör ombudet av den emottagna spannmålen till Statens Spannmålskontor uti flaska insända minst 200 gr. såsom prov å ifrågavarande vara. På grund av laboratorieundersökning bestämmes sedan priset av Statens Spannmålskontor.

11) För den spannmål som Spannmålskontorets ombud insamlar till sina egna förråd, får han i viktförlust beräkna högst 2 %, som påföres statsverkets konto. För den spannmål ombudet avsänder från eget lager, debiterar han den emottagande livsmedelsnämnden enligt den i fraktsedeln angivna vikten.

12) Enligt livsmedelslagen är överlåtaren skyldig forsla varan till den för överlåtelse bestämda platsen, men bör till honom härför erläggas särskild ersättning. Livsmedelsexpeditionen har i tiden fastställt denna ersättning för spannmålens transport från odlarens hem till emottagningsplatsen till 1 penni per kilogram för varje begynnande 5 kilometer, ifall transportsträckan är högst 15 kilometer och 2 penni för varje begynnande kilometer, därest transportsträckan är längre än 15 kilometer. Enligt denna taxa äro spannmålsproducenterna allt fortfarande skyldiga att transportera spannmålen till plats som av livsmedelsnämnden bestämmes.

13) Statens Spannmålskontors ombud betalar genast kontant den emottagna spannmålen till den överlåtande livsmedelsnämnden eller dess fullmäktige ombud emot behörigen kvitterad räkning, varav avskrift bör insändas till Livsmedelskommissionen i och för granskning.

14) Sedan varan expedierats till destinationsorten sänder Statens Spannmålskontors ombud till den emottagande livsmedelsnämnden sin räkning, upptagande varans värde, beräknad enligt statens överlåtelsepris samt omkostnader enligt den taxa, som av Statens Spannmålskontor månatligen fastställs. I dessa sistnämnda omkostnader ingå: överlåtelsekostnader, livsmedelsnämndens arvode om 1 % av överlåtelsepriset, transportkostnader till närmaste järnvägsstation eller ångbåtsbrygga, eventuella lagerkostnader, ombudets och underombudets förmedlingsarvoden, Livsmedelskommissionen tillfallande 1 % samt månadsränta à 6 % å det i varan nedlagda kapitalet. Varan är då för emottagarens räkning färdig lastad fritt i vagn eller fartyg å avsändningsortens järnvägsstation eller ångbåtsbrygga. Denna räkning sändes i tvänne exemplar till emottagaren, som i sin tur insänder ett exemplar, försett med hans stämpel, till Statens Spannmålskontor. Insänder emottagaren icke duplikatet av räkningen till Spannmålskontoret i och för granskning, får han själv ansvara för eventuella överdebiteringar, ty emottagaren bör ovillkorligen betala ombudets räkningar inom den utsatta terminen. Över de faktiska utgifterna för varan insänder ombudet till Statens Spannmålskontor redogörelse i samband med veckorapporten, då observeras bör, att ombudens och Livsmedelskommissionernas förmedlingsarvoden beräknas per vecka å överlåtelseprisens totalbelopp liksom månadsräntan à 6 % å totalbeloppet för utgifterna.

15) Betalningsterminen har bestämts till 14 dagar, räknat från fakturadagen, för vid normala farvägar belägna livsmedelsnämnder. För livsmedelsnämnder med obekvämare kommunikationer kunna Spannmålskontorets ombud efter eget gottfinnande prolongera betalningsterminen samt å andra sidan fordra förskottsbetalning av livsmedelsnämnder, vilka gjort sig kända såsom dåliga betalare eller indriva betalningen per efterkrav. Straffränta för övertid är $\frac{1}{2}$ %.

16) Över handelstransaktionerna med den beslag underkastade spannmålen äger ombudet föra särskilda konti enligt av Spannmålskontoret uppgjorda formulär (varukonto och kassakonto) varav utdrag jämte verifikat varje vecka ovillkorligen böra insändas till Statens Spannmålskontor i och för uppgörande av statistik och granskning.

17) För säckar få Spannmålskontorets ombud månatligen debitera enligt pris som av Statens Spannmålskontor bestämmas. Livsmedelsnämnderna äro skyldiga att inom 2 veckor efter spannmålens ankomst återsända säckarna.

18) För all slags transportrisk vid varans frambefordring med järnväg eller fartyg till destinationsorten ansvarar staten, varför varan ej behöver transportförsäkras. Såsom sådan transportrisk anses även temporärt uppbevarande av varan i lagerrum medan varan befinner sig på väg till destinationsorten.

19) Ombudet ansvarar för att utfärdade transportordres ofördröjligen och punktligt verkställas. Likaså ansvarar han för att den emottagna varan är av tillräcklig vikt och fullgod beskaffenhet å avsändningsorten. För under transporten uppkommen viktförlust och försämring av varans beskaffenhet äger den emottagande livsmedelsnämnden ansvara, men är denna i sin tur berättigad av vederbörande fraktare (järnväg eller fartyg) fordra gottgörelse för viktförlust och varans försämring. — Kan ombudet till följd av transportsvårigheter (vagnsbrist) eller av andra skäl ej omedelbart fullgöra ordern, bör angående orsaken till dröjsmålet anmälan skyndsamt göras till Statens Spannmålskontor, för att detsamma må kunna skrida till nödiga åtgärder i saken. — För att lättare erhålla vagnar böra alla försändelser adresseras till den emottagande livsmedelsnämnden.

K. J. M. Collan.

Martti Kovero.

